OOG VOOR DE **KERN**!

SGP Zwartewaterland

VERKIEZINGS PROGRAMMA

Zwartewaterland 2022 - 2026

OOG VOOR DE **KERN**!

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022 - 2026

SGP Zwartewaterland

Inhoud

Inhoudsopgave 4

Inleiding 6

Kandidaten 8

Speerpunten 10

1. Identiteit 16
- Liefde tot God en elkaar 16
- Liefde voor de dienst aan God 16
- Liefde voor de dag van God 16
- De overheid in dienst van God 16
- Respect voor gestorvenen 17
- Onderdak voor mensen in nood 17
- Rentmeesterschap 17
- Ruimte voor verschil 17

2. Gemeentebestuur en ondersteuning 19
- Interactie met de burger 19
- Besturen mét de samenleving 19
- Verbinden 19
- Zichtbaarheid 19
- Integriteit 20
- Samenwerking zoeken 20
- Bewaking van de identiteit 20
- Bundeling van krachten 20
- Verbonden in netwerken 20

3. Veiligheid 22
- Preventie 22
- Politie 22
- Boa's 23
- Brandweer 23
- Discriminatie en geweld 23

4. Verkeer en vervoer 24
- Optimale doorstroom 24
- Veiligheid 24
- Duurzaam vervoer 25

5. Economie 26
- De economie van de toekomst 27
- Zorg voor ondernemers en agrariërs 27
- Visie op de arbeidsmarkt 28
- Zondagsrust 28

6. Sociaal domein 29
- Welzijn, jeugd- en jongerenwerk 29
- Jeugdhulp 29
- Zorg en welzijn (wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers 30
- Werk, inkomen en arbeidsmarkt 31

7. Onderwijs 32
- Onderwijshuisvesting 32
- Onderwijsachterstanden tegengaan 32
- Thuiszitters 32
- Leerlingenvervoer 33
- Onderwijs en zorg 33

8. Sport, cultuur en recreatie 34
- Sport 34
- Cultuur 34
- Archeologie en erfgoed 35

9. Volksgezondheid en milieu 36
Volksgezondheid 36
Milieu en leefomgeving 36
Beheer van openbare ruimte 37
Milieu en afval 37

10 Duurzame energievoorziening 39
Duurzame energievoorziening
u en afval 39
Ondersteunen duurzaamheids-
initiatieven 39
Het opwekken van duurzame energie 40
Een grote opgave 41
Klimaatadaptie 41

11. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 42
Ruimtelijke ordening 42
Volkshuisvesting 43
Stedelijke vernieuwing 43
Regio Zwolle 44
Huisvesting arbeidsmigranten 44

12. Financiën 45
Transparantie 45
Financieel beleid 45
Subsidiebeleid 45

Inleiding

Oog voor de Kern! Dat is de titel van ons verkiezingsprogramma 2022 – 2026 dat nu voor u ligt.

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politiek visie op de Bijbel en op de gereformeerde belijdenisschriften. De SGP staat hiervoor, want het christelijke geloof is waardevol en biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek.

De SGP ziet de overheid als dienares van God, die zich inzet voor het belang van de burgers. Dat is voor de SGP al een eeuw lang dé Kern en zal ook in de toekomst dé Kern blijven! In dit verkiezingsprogramma wil de SGP u meenemen door 12 hoofdstukken waarin beschreven wordt wat de SGP belangrijk vindt voor de inwoners van Zwartewaterland.

Zoals aangegeven is ons motto van ons verkiezingsprogramma: Oog voor de Kern.

We bedoelen hiermee aan te geven:

- Oog voor de Kern: met een hoofdletter, de SGP baseert haar politieke visie op de Bijbel; God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf!
- Oog voor de kern: de SGP heeft oog voor onze unieke kernen waar mensen naar elkaar omzien.
- Oog voor de kern: de SGP bedrijft politiek met oog voor de kern van de zaak. Niet laten leiden door de waan van de dag, maar een betrouwbare en stabiele bijdrage leveren aan onze mooie gemeente Zwartewaterland.

Wij hopen dat het u aanspreekt en dat dit er toe mag leiden dat u ons uw stem geeft. Wij zullen er hard aan werken om het vertrouwen in de SGP niet te beschamen. Dit alles in biddend opzien en afhankelijkheid van de zegen van de HEERE.

Bid en werk!

Kandidaten

1	**Maarten Slingerland**	Genemuiden
2	**Klaas Huisbrink**	Genemuiden
3	**Wilhelm Bisschop**	Genemuiden
4	**Alfred Beens**	Kamperzeedijk
5	**Karst Kolk**	Genemuiden
6	**Niels Veerman**	Genemuiden
7	**Benjamin van Marle**	Hasselt
8	**Klaas Buitink**	Genemuiden
9	**Sander de Vries**	Genemuiden
10	**Jarne Eenkhoorn**	Genemuiden
11	**Henry van Dijk**	Genemuiden
12	**Dick Aalbers**	Hasselt
13	**Bas Zeilemaker**	Zwartsluis
14	**Dirk Beens**	Genemuiden
15	**Gert Jan Westhoff**	Genemuiden
16	**Aat Pierik**	Hasselt
17	**Jaap Fuite**	Genemuiden
18	**Robert Pleijsier**	Genemuiden
19	**Jan Hermen Post**	Genemuiden
20	**Jan van Ommeren**	Hasselt
21	**Sjaak Kroon**	Genemuiden
22	**Cornell Heutink**	Genemuiden

Motto: Oog voor de Kern

Boodschap:

Oog voor de Kern: **met een hoofdletter, de SGP baseert haar politieke visie op de Bijbel; God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf!**

Oog voor de kern: **de SGP heeft oog voor onze unieke kernen waar mensen naar elkaar omzien.**

Oog voor de kern: **de SGP bedrijft politiek met oog voor de kern van de zaak. Niet laten leiden door de waan van de dag maar een betrouwbare en stabiele bijdrage leveren aan onze mooie gemeente Zwartewaterland.**

Speerpunt 1:
Oog voor Identiteit

Boodschap:

- De SGP is een christelijke partij die waarden en normen voorstaat, welke ontleend zijn aan de Bijbel.
- Kernboodschap vanuit de Bijbel is God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf.
- Vanuit dit perspectief wil de SGP verantwoordelijkheid dragen om onze gemeente Zwartewaterland te besturen.
- Dit betekent dat wij, in afhankelijkheid van onze Schepper, pal staan voor christelijke principes zoals zondagsrust, verantwoord rentmeesterschap en omzien naar onze medemens.
- Daarnaast laat de SGP zich niet leiden door de waan van de dag, maar wil een betrouwbare en stabiele bijdrage te leveren aan onze mooie gemeente Zwartewaterland.

Concreet:

1. Politieke visie gebaseerd op de Bijbel.
2. Behouden zondagsrust.
3. Begraven voor iedereen betaalbaar en begraafplaatsen worden goed onderhouden.

Speerpunt 2:
Oog voor Elkaar

Boodschap:

- In Zwartewaterland kijken de inwoners naar elkaar om en zorgen voor elkaar. Gelukkig gaat het met de meeste inwoners en gezinnen goed. Er zijn echter inwoners die het zelf niet helemaal redden en hulp of ondersteuning nodig hebben. Deze hulp en ondersteuning wordt in Zwartewaterland vaak geboden door de naaste omgeving, zoals familie, buren, scholen en kerken. De SGP is trots op de vele vrijwilligers en de mantelzorgers die naar hun naasten omzien en dit moet gewaardeerd worden.
- Niet alles kan opgelost worden door vrijwilligers en mantelzorgers en dan moet hulp en ondersteuning geboden worden door de gemeente. Er moet goed gekeken worden wat de inwoner zelf kan doen vanuit eigen verantwoordelijkheid, de gemeente levert aanvullend wat nodig is.
- Wanneer het in de gezinnen goed gaat, gaat het in de samenleving ook goed. De SGP wil extra aandacht voor het huwelijk en het voorkomen van echtscheidingen.
- Over het algemeen zorgen schulden voor grotere problematiek, belangrijk is om in te zetten op een stevig minimabeleid.
- Werk is belangrijk om te kunnen voorzien in het levensonderhoud. Helaas is dat niet voor iedereen mogelijk, de SGP vindt het belangrijk dat deze inwoners actief geholpen worden.
- De gemeente blijft de samenwerking zoeken met maatschappelijke instellingen, scholen en kerken. Korte lijnen en samen het goede zoeken voor en met elkaar.
- Oog voor elkaar!

Concreet:

1. Door in te zetten op relatietoerusting willen we echtscheidingen voorkomen.
2. Voorkomen van eenzaamheid door omzien naar elkaar te stimuleren.
3. Keuzevrijheid voor zorg is een groot goed en moet behouden blijven.
4. Schulden zorgen voor grotere problemen. Inzetten op stevig minimabeleid.
5. Werk is belangrijk om te kunnen voorzien in het levensonderhoud. Helaas is dat niet voor iedereen mogelijk, de SGP vindt het belangrijk dat deze inwoners actief geholpen worden.

Speerpunt 3:
Oog voor Ondernemen

Boodschap:

- De SGP is er voor de ondernemer. Zwartewaterland en ondernemerschap zijn nauw met elkaar verweven.
- De bedrijven, middenstand en de agrarische sector zijn de motoren van onze samenleving. Ze zorgen voor voldoende werkgelegenheid en een sterke lokale economie. De SGP wil geen onnodige overheidsbemoeienis en wil dat de gemeente samenwerkt met de ondernemers, faciliteert en wanneer nodig het voortouw neemt. Het ondernemersloket functioneert goed en moet in stand blijven. Ondernemers dienen behouden te worden voor Zwartewaterland door het bieden van een goed vestigingsklimaat voor zowel een ZZP-er als een multinational. Samen met de ondernemers wordt de Topwerklocatie Tapijtcluster verder doorontwikkeld en hebben onze bedrijventerreinen de uitstraling en de bereikbaarheid die hierbij past.
- Onze centra zijn gezellige, leefbare en toekomstbestendige winkelgebieden. Vrijkomende winkelpanden kunnen een andere invulling krijgen.
- De SGP is trots op de agrarische sector. Deze sector is onmisbaar omdat het een drager is van ons buitengebied. Het is van groot belang dat de sector ruimte krijgt voor het in stand houden van ons buitengebied en landschap. Samen met de ondernemers en agrariërs moeten, bij uitbreidingen van bedrijventerreinen, zorgvuldige en weloverwogen keuzes worden gemaakt. De SGP wil een gezonde balans tussen de diverse belangen van de industriële en agrarische sector. Ingezet moet worden op het zo efficiënt mogelijk benutten en intensiveren van beschikbare ruimte.

Concreet:

1. Topwerklocatie Tapijtcluster door-ontwikkelen, daarbij hebben de bedrijventerreinen de uitstraling en bereikbaarheid die hierbij past.
2. Leefbare en toekomstbestendige winkelgebieden. Vrijkomende winkelpanden kunnen een andere invulling krijgen.
3. De agrarische sector ruimte geven voor het in stand houden van ons buitengebied en het landschap.
4. Ondernemers zoveel mogelijk behouden voor Zwartewaterland; goed vestigingsklimaat voor zowel een ZZP-er als een multinational.

Speerpunt 4:
Oog voor Wonen en Leefbaarheid

Boodschap:

- De SGP gaat voor voldoende woningaanbod voor alle doelgroepen in een leefbaar Zwartewaterland waar het veilig is. Het is belangrijk dat iedereen, van starters tot senioren, een kans heeft om een passende woning te kopen.
- Wij willen een leefbaar Zwartewaterland waar voorzieningen voor alle inwoners op peil zijn. Bij inrichten en vernieuwen worden er niet alleen woningen gebouwd, maar wordt er ook aandacht besteed aan de inrichting van de wijk. Door aan de voorkant al rekening te houden met groen, verkeer en de veiligheid van de wijk, is een nieuwe wijk ook over een tiental jaar een aantrekkelijke wijk.
- Om de veiligheid te waarborgen beschikt de gemeente Zwartewaterland over voldoende middelen.
- Veiligheid is voor de SGP niet alleen het bestrijden van bijvoorbeeld diefstallen, geweld of ondermijning. Veiligheid gaat ook over verkeer, het voorkomen van (parkeer)overlast en de inrichting van de leefomgeving.

Concreet:

1. Zorgen voor doorstroming door voldoende betaalbare woningen te bouwen
2. Meer inzet en geld voor verkeersveiligheid.
3. Mogelijkheden onderzoeken om van bestaande (grote) woningen meerdere woningen te maken.
4. Inwoners moeten zich thuis voelen in hun wijk door voldoende groen en speelvoorzieningen.

Speerpunt 5:
Oog voor de Schepping

Boodschap:

- Rentmeesterschap vanuit Bijbels perspectief. Bouwen maar ook bewaren!
- Wij horen verantwoord om te gaan met grondstoffen, energiebronnen en met de natuur. Fossiele energiebronnen op aarde raken uiteindelijk uitgeput en leveren een bijdrage aan de CO_2 uitstoot. Daarom willen wij een actieve bijdrage leveren aan energiebesparingen en het toepassen van duurzame en rendabele energiebronnen.
- Energiebesparingen toepassen bij woningen en bedrijven door inzet van innovaties en zoveel mogelijk hernieuwbare energie gebruiken.
- De energietransitie, die ruimtelijk en maatschappelijk veel impact zal gaan hebben, moet voor iedereen haalbaar en betaalbaar zijn. Daarnaast geldt dat deze ook houdbaar en betrouwbaar moet zijn.
- Initiatieven voor grootschalige energie opwek zorgen voor veranderingen in het landschap die effect hebben op onze leefomgeving. Ruimtelijke keuzes maken wij met oog voor de schepping. Veranderingen alleen met voldoende balans tussen duurzaamheid en milieu en tussen economie en werkgelegenheid.
- Draagvlak voor duurzaamheidsinitiatieven is van het grootste belang dus lokaal eigenaarschap is een voorwaarde. De lasten maar dan ook de lusten lokaal.
- Zonnepanelen horen op daken en niet op vruchtbare landbouwgrond of weilanden. Windenergie is een belangrijke stap in de richting van een energieneutraal Zwartewaterland. Een erfmolen op het erf van de agrariër moet tot de mogelijkheden behoren. Alles helpt!
- Zwartewaterland heeft veel te bieden op het gebied van natuur en water. Niet alleen het klimaat, milieu en energie zijn belangrijk, maar de SGP wil er ook zorgen dat onze natuur en waterrijke omgeving gebruikt kan worden om te recreëren en te ontspannen.

Concreet:

1. Natuur in Zwartewaterland moet beleefbaar en toegankelijk blijven voor wandelen, fietsen en varen.
2. Kansen pakken om versteende plekken te vergroenen van particuliere tuin tot bedrijventerrein.
3. Lokale kleine energie initiatieven dragen ook bij. Initiatieven, zoals een erfmolen, moeten we niet uit het oog verliezen.
4. De energietransitie moet voor iedereen haalbaar en betaalbaar zijn. Iedereen moet mee kunnen doen.
5. Inwoners moeten betrokken blijven door lokaal eigendom omdat grootschalige opwek van duurzame energie gevolgen heeft voor onze leefomgeving. De lasten maar dan ook de lusten lokaal.
6 Zonnepanelen plaatsen op woningen en bedrijfspanden en niet op landbouwgrond en weilanden. Windenergie is een belangrijke stap in de richting van een energieneutraal Zwartewaterland.

1. Identiteit

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijke geloof is waardevol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienares van God, die zich inzet voor het belang van alle inwoners van Zwartewaterland.

Liefde tot God en elkaar

Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God vraagt ons Hem lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Een leven volgens christelijke normen en waarden wil God zegenen. Zo te leven is goed voor de gehele samenleving van Zwartewaterland. Tegelijkertijd kan in zo'n samenleving ieder mens tot zijn recht komen. Daarom staat de SGP voor politiek volgens de Bijbelse norm.

Het christelijk geloof biedt heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. De SGP vindt een respectvolle omgang met elkaar daarom erg belangrijk.

Concreet

- De gemeente moet bevorderen dat Gods goede Naam wordt gebruikt zoals bedoeld. De SGP is voorstander van een vloekverbod.
- Prostitutie is het tegenovergestelde van respectvol omgaan met elkaar. De SGP staat voor trouw en duurzame relaties. Daarom willen we geen bordelen en seksinrichtingen binnen onze gemeentegrenzen.
- Het draagt bij aan gezondheid, leefbaarheid en woonplezier wanneer de horeca tijdig sluit. Het streven is sluiting om middernacht. Horeca-eigenaren hebben de vrijheid eerder te sluiten.
- Geen aanstootgevende reclame.

Liefde voor de dienst aan God

De SGP staat voor een overheid die het welzijn van burgers vanuit christelijke waarden en normen wil dienen.

Concreet

- De SGP wil het ambtsgebed handhaven.
- De gemeente betrekt kerkgenootschappen bij maatschappelijke vraagstukken.

Liefde voor de dag van God

God heeft in Zijn wijsheid een rustdag aan de mens gegeven. Die rustdag is bedoeld om God en elkaar te dienen. De zondag is volgens de Bijbel en in de christelijke traditie een rustdag. Daarom is de SGP principieel tegen (sport)evenementen en winkel-openstelling op zondag. Het is een overheidstaak te zorgen voor de randvoorwaarden van de zondags-rust, zodat de burger de zondag als een dag van afzondering kan gebruiken.

Ook vanuit maatschappelijk oogpunt is het belangrijk om wekelijks een rustdag te hebben. Daardoor nemen ons welzijn en onze gezondheid toe. Het lokale economische leven en een sociale arbeids-markt kan niet zonder rust op zijn tijd, of beter gezegd op Zijn tijd.

Concreet

- De winkels zijn dicht op zondag.
- Geen (sport)evenementen op zondag.
- De kerkgang en kerkdiensten mogen niet gehinderd of verstoord worden.

De overheid in dienst van God

De SGP gelooft dat het een opdracht van de overheid is om Gods goede geboden inhoud te geven in het maatschappelijke leven. Daarom wil de SGP geen overheidsgeld besteden aan zaken die haaks staan op de Bijbelse boodschap.

Concreet

- Doelstellingen en activiteiten van subsidieontvangers mogen niet in strijd zijn met de Bijbel.
- Ook organisaties met een levensbeschouwelijke identiteit komen in aanmerking voor gemeentelijke subsidies.

Respect voor gestorvenen

De SGP is principieel voor begraven. In het graf rusten gestorvenen tot de wederkomst van Christus. Het gemeentebestuur zorgt voor voldoende en gepaste gelegenheid om te begraven. Het ruimen dient zolang mogelijk uitgesteld te worden.
De SGP is op Bijbelse gronden tegen crematie, urnenmuren en as verstrooiing.

Concreet

- Tarieven voor de begraafrechten houdt de gemeente betaalbaar, zodat iedereen grafrechten kan kopen.
- Algemene begraafplaatsen worden goed onderhouden. De dienstverlening vanuit de gemeente rondom begrafenissen blijft op niveau.

Onderdak voor mensen in nood

De instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel geeft ons opdracht om gastvrij te zijn voor vluchtelingen en mensen in nood. De opvang van statushouders moet tegelijk in balans zijn met de belangen van de eigen bevolking. Er wordt gezorgd voor plek voor statushouders en er wordt een beroep gedaan op de samenleving. Plaatselijke kerken kunnen hun steentje bijdragen in het omzien naar deze nieuwe inwoners. Vrijwilligers kunnen helpen met werk, school en vrijetijdsbesteding.

Concreet

- We tonen christelijke barmhartigheid voor vluchtelingen en statushouders.
- De opvang van statushouders past bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- Het maatschappelijk middenveld speelt een belangrijke rol bij de opvang van statushouders.
- Statushouders krijgen een zinvolle dagbesteding.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te bouwen en te bewaren. Goed rentmeesterschap is daarom belangrijk. Natuurlijke hulpbronnen putten we niet uit. Tegelijk mogen we genieten van de vruchten van de aarde. Het Bijbelse rentmeesterschap geeft richting aan het SGP-beleid voor ruimtelijke ordening en wonen. Vanuit het oogpunt van rentmeesterschap wil de SGP een actieve bijdrage leveren aan energiebesparingen en het toepassen van rendabele duurzame energiebronnen. De SGP wil als goede beheerder zorgen voor de schepping.

Concreet

- De SGP wil dat de gemeente burgers betrekt bij de ontwikkeling van beleid zoals de regionale vertaling van het klimaatakkoord.
- De SGP wil een actieve bijdrage leveren aan energiebesparingen en het toepassen van rendabele duurzame energiebronnen.
- Duurzaamheid wordt door de gemeente nog meer gefaciliteerd.

Ruimte voor verschil

God heeft alle mensen uniek geschapen. Ieder leven is daarom intrinsiek waardevol. Daar staat de SGP altijd voor. De SGP blijft pleiten voor ruimte om de eigen visie uit te dragen en vraagt daarom ruimte voor verschil.

Concreet

- De gemeente dwingt niemand om tegen het eigen geweten in te handelen.
- Een discussie is een mogelijkheid om kennis te nemen van elkaars standpunten en van elkaar te leren. Discriminatie is een zware aanklacht. Het is een aantijging die niet zomaar mag worden gebruikt wanneer mensen alleen verschillende opvattingen hebben.

2. Gemeentebestuur en ondersteuning

Het gemeentebestuur richt zich op de samenleving en staat ten dienste van de burger. De overheid is immers Gods dienares en is de burger ten goede. De SGP streeft naar een gemeentebestuur dat dicht bij de burger staat. Dat vraagt van het gemeentebestuur een luisterend oor en vervolgens een actieve betrokkenheid op het geheel van de samenleving.

Interactie met de burger

Veel burgers ervaren een kloof tussen het gemeentebestuur en de burger. Dat is ernstig omdat daarmee de representativiteit van ons democratische stelsel wordt ondergraven. De SGP vindt het erg belangrijk dat deze kloof wordt overbrugd en de burgers weer vertrouwen krijgen in het gemeentebestuur. Gemeentebestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving.

Concreet

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en luistert naar gevoelens en argumenten.
- Het gemeentebestuur is allereerst verantwoordelijk voor het 'algemeen belang'. Dat kan in strijd zijn met individuele belangen.
- Het gemeentebestuur zet in op het verkrijgen van maximaal draagvlak onder de inwoners, dit mag echter niet ten koste gaan van onze principes.

Besturen mét de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Wat de burger zelf kan aanpakken, neemt de overheid niet over. Veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod vormen kerntaken van de gemeente.

Concreet

- Het gemeentebestuur oefent zijn kerntaken uit ten dienste van, en zo mogelijk mét de samenleving.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en burgerinitiatieven bij de uitoefening van deze kerntaken.
- De gemeente biedt ruimte voor het 'zelforganiserend' vermogen van de samenleving bij deze kerntaken.
- De gemeente behoudt de democratische legitimiteit, ook in brede samenwerkingsverbanden. Denk bijvoorbeeld aan de veiligheidsregio's en omgevingsdiensten; de gemeente blijft hierin een beslissende rol spelen.

Verbinden

Onze samenleving is heel gevarieerd. Er kunnen ontwikkelingen zijn die de veerkracht van een samenleving flink op de proef stellen. Het gemeentebestuur zet zich in voor vreedzaam samenleven.

Concreet

- Het gemeentebestuur is er voor de hele samenleving.
- De gemeente zet zich in voor de zorg voor kwetsbare inwoners door aandacht te schenken aan preventie en vroeg signalering. Zo nodig verwijst zij door naar relevante instanties.
- De gemeente streeft ernaar dat iedereen zich veilig voelt binnen de gemeente.
- De gemeente zoekt naar verbindingen. Ze brengt initiatieven vanuit de samenleving bij elkaar, overbrugt verschillen en zorgt voor respect en uitwisseling tussen burgers met uiteenlopende meningen en opvattingen.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de burger staat. Gemeentebesturen zijn daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet

- Politieke processen vinden waar mogelijk in de openbaarheid plaats.
- De gemeente is transparant over de rol die wordt genomen, wat kan en wat niet kan en informeert hierover de inwoners.
- Het gemeentebestuur is zichtbaar in de samenleving, door bijvoorbeeld werkbezoeken, een actuele en toegankelijke website en door te investeren in contacten met burgers.

Integriteit

Vaak wordt er gediscussieerd over de vraag of publieke gemeentebestuurders integer handelen of niet. Die discussie ondergraaft het vertrouwen en gezag van gemeentebestuurders. Daarom is er een krachtig signaal nodig.

Concreet

- Gemeentebestuurders zijn eerlijk en oprecht en zijn altijd bereid zich te verantwoorden.
- Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor een goed integriteitsbeleid en agendeert periodiek het thema integriteit. Gemeentebestuurders volgen elke raadsperiode een training over integriteit.
- De SGP hecht veel waarde aan een goede sfeer en samenwerking binnen het gemeentebestuur. Dat vraagt ten alle tijden een constructief-kritische houding van iedere bestuurder.

Samenwerking zoeken

Zwartewaterland is geen eiland. Het belang van de gemeente overstijgt de fysieke grenzen van de gemeente. Daarom is samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk om elkaar goed te versterken en tegelijkertijd de eigen identiteit te behouden.
De samenleving verandert sterk. Gemeenten hebben niet meer het alleenrecht op het publieke gezag. Steeds vaker zijn gemeentebesturen (belangrijke) deelnemers in een breed maatschappelijk netwerk. Het is een continu zoeken naar draagvlak en een brede vertegenwoordiging.
Gemeenten worden meegenomen in een trend van schaalvergroting. Er ontstaan krachtige regio's die zich sterk naast en soms ook tegenover zelfstandige gemeenten laten gelden. Dat vraagt om een zorgvuldige positiebepaling.

Concreet

- De gemeente ondersteunt slimme samenwerking met onze buurgemeenten en Regio Zwolle, maar blijft kritisch op de invoering van gemeenschappelijke regelingen en invloed van de Regio Zwolle.
- De gemeente heeft zijn zaken op orde, er is geen reden tot zoeken naar schaalvergroting.

Bewaking van het karakter van de kernen

Iedere kern heeft haar eigen karakter. Daarmee onderscheidt deze kern zich van de omgeving. Inwoners herkennen zich in tradities en de lokale identiteit. Ze zijn trots op hun kern. Dat moet zo blijven.

Concreet

- Samenwerkingsvormen waardoor het lokale karakter van de kernen (en de gemeente) verloren gaat, worden niet gesteund.

Bundeling van krachten

Krachten worden gebundeld om er beter en samen sterker van te worden. Die meerwaarde moet aantoonbaar zijn of in de verwachting liggen.

Concreet

- We beginnen alleen een samenwerking wanneer die duidelijke maatschappelijke en economische voordelen heeft.
- Als autonomie ingeleverd moet worden, moet dat in balans zijn met de winst aan bestuurlijke kracht.
- Op dit moment is er geen reden om te zoeken naar schaalvergroting door een fusie met buurgemeenten.

Verbonden in netwerken

De gemeente is een belangrijke partij in het netwerk van maatschappelijke organisaties. Een belangrijk onderscheid is dat de gemeenten deel zijn van de overheid. Toch maken steeds meer gemeente-

besturen een terugtrekkende beweging om meer ruimte te geven aan maatschappelijke initiatieven. De SGP wil meer ruimte aan maatschappelijke initiatieven geven om daarmee de eigenheid van de kernen te vergroten.

Concreet

- De gemeente doet mee in de fijnmazige netwerken van onze samenleving.
- De gemeente waardeert de kracht van de samenleving en geeft ruimte aan maatschappelijk initiatief.
- De overheid blijft zich daarbij bewust van de unieke, van God gegeven, plaats en autoriteit.

3. Veiligheid

Veiligheid is één van de belangrijkste zaken in onze samenleving. Burgers willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. Het zorgen voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij zorg voor de fysieke veiligheid.
De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid voor wat betreft het gevoel van veiligheid voor alle burgers. Maar de gemeente staat daarin niet alleen. In iedere kern in onze gemeente is een sterke sociale infrastructuur. Dit heeft als voordeel dat de inwoners er met elkaar voor kunnen zorgen dat het veiligheidsgevoel verbetert. Mede hierdoor staat de gemeente Zwartewaterland al jaren hoog op de lijst van veilige gemeenten.
De SGP ziet de grote waarde van het gezin als hoeksteen van de samenleving. Het is van belang dat kinderen opgroeien in een stabiele en veilige gezinssituatie.
De SGP wil de kracht van de samenleving behouden. Zij ondersteunt daarom initiatieven die bijdragen aan meer veiligheid.

Preventie

Door middel van preventie en preventieve maatregelen wil de SGP voorkomen dat er gehandhaafd moet worden. De gemeente zet in op initiatieven die aansluiten bij de samenleving en voorkomt daarmee aan de voorkant grote(re) problemen.
Mocht er wel gehandhaafd moeten worden, dan treedt de gemeente daadkrachtig op. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners wordt niet getolereerd.

Concreet

- Buurtpreventie en WhatsApp-groepen verdienen stimulans.
- In de hele gemeente is binnen een straal van 500 meter een AED 24/7 beschikbaar.
- Op basisscholen krijgen kinderen voorlichting over sociale veiligheid. Ook op digitaal gebied.
- Er is extra zorg voor jeugd en gezinnen met complexe problemen.
- De gemeente ondersteunt initiatieven die bijdragen aan stabiele gezinssituaties.
- De gemeente zet intensief in op matiging van alcoholgebruik door voorlichting en controle. Geen alcohol op straat.
- De gemeente gaat drugsgebruik tegen. Dit behelst alle gebruik van verdovende middelen, zoals bijvoorbeeld ook lachgas.
- De gemeente denkt actief mee met de reclassering van ex-gedetineerden wat betreft wonen en werk, om zo terugval te voorkomen.
- De gemeente zet in op bedrijfsterreinen die schoon, heel en veilig zijn.

Politie

Gemeenten krijgen steeds meer te maken met criminaliteit die ondermijnend werkt. Criminaliteit verschuift van de stad naar het platteland. Drugsdelicten, (auto)criminaliteit en ondermijnende zakelijke activiteiten op bedrijventerreinen nemen toe.

De afgelopen jaren heeft de SGP zich ingezet voor een goede samenwerking tussen de gemeente, politie en de inwoners. De SGP wil dit de komende jaren continueren.
De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Concreet

- Wijkagenten zijn onmisbaar in de kernen. Zij zijn zichtbaar actief en betrokken. De SGP zet zich in voor één wijkagent per 5.000 inwoners.
- De gemeente behoudt haar twee locaties waar burgers de wijkagent kunnen spreken.
- De gemeenteraad bepaalt welke thema's lokaal de meeste aandacht nodig hebben: bijvoorbeeld

ondermijnende criminaliteit, (woning)inbraken of overlast.
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe.
- Voor de opsporing van lokale criminaliteit wil de SGP inzetten op een constructieve samenwerking tussen bevolking, ondernemers en de politie.
- De gemeente zet zich maximaal in voor het realiseren van korte aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer.
- De aanrijtijden van hulpdiensten worden jaarlijks in de gemeenteraad besproken.

Boa's

Zwartewaterland is een veilige gemeente en er zijn gelukkig niet veel problemen op het gebied van handhaving. Dit is voor een groot deel te danken aan het positieve gedrag van onze inwoners. Toch is het belangrijk dat de gemeente haar taken op het gebied van veiligheid adequaat uitvoert. Denk bijvoorbeeld aan het handhaven op parkeerproblematiek.

Concreet

- De SGP wil dat de gemeente beschikt over voldoende boa's om haar taken uit te kunnen voeren.
- De SGP vindt dat er bij de uitvoering van deze taken een evenwichtige verdeling moet zijn tussen zowel de drie kernen, het buitengebied en de bedrijventerreinen.

Brandweer en ambulancezorg

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor burgers. Er zijn regionale samenwerkingsverbanden, maar de gemeente moet volop aandacht aan dit thema blijven geven.

Concreet

- Het gemeentebestuur houdt goed contact met brandweervrijwilligers en stimuleert werving van nieuwe vrijwilligers.
- Bij een ramp of crisis is de gemeente volledig voorbereid op haar taken. Voorbereiding, samenwerking en oefeningen verdienen veel aandacht.

Discriminatie, geweld en overlast

Ieder leven is intrinsiek waardevol. Geweld en discriminatie tegen wie dan ook keurt de SGP af. De SGP heeft oog voor kwetsbare groepen in de samenleving en onderstreept het belang van initiatieven die hun veiligheid verbeteren.
Overlast in de woonomgeving kan het welzijn van mensen negatief beïnvloeden. Daarom is het belangrijk om de overlastsituaties op tijd in beeld te krijgen. Hierdoor kunnen er in een vroeg stadium adequate maatregelen genomen worden.

Concreet

- De gemeente monitort en verzamelt meldingen van discriminatie, geweld en overlast. De gemeente zet passende acties op de meldingen uit.

4. Verkeer en vervoer

Het verkeer blijft onze aandacht vragen. Het aantal auto's en de parkeerdruk in de kernen neemt nog steeds toe. De SGP vindt het belangrijk dat doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten de woonkernen blijven. Het openbaar vervoer (OV) is een belangrijk middel en moet worden verbeterd. Het fietsverkeer moet worden geoptimaliseerd en gestimuleerd. De SGP zet sterk in op de verduurzaming van het vervoer.

Optimale doorstroom

Om de bereikbaarheid te vergroten pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten met spoed aan, ook op de plekken waar autoverkeer stroopt.

Concreet

- Actuele verkeersknelpunten moeten met spoed worden aangepakt om de bereikbaarheid te vergroten.
- Voorkomen moet worden dat bij het gelijktijdig uitvoeren van werkzaamheden de doorstroming ernstig wordt verminderd.
- De gemeente stimuleert inwoners om meer te fietsen. Ze legt veilige en snelle fietsroutes van en naar de scholen, de andere kernen, bedrijventerreinen en buurgemeenten aan. Ontbrekende schakels in het fietspadennet worden aangelegd.
- Stimuleren dat de bevoorrading van onze supermarkten en (grootwinkel)bedrijven in de centra zo min mogelijk hinder geeft voor de omgeving.
- De SGP streeft naar een goede bereikbaarheid van woonwijken voor fietsers en autoverkeer.
- Mogelijkheid voor centrale parkeerplaatsen voor bedrijfsauto's (-busjes) en vrachtwagens inventariseren, ter ontlasting van de parkeerdruk in de woonwijken en centra.
- De vaartijden van de pontverbinding tussen Genemuiden en Zwartsluis beter afstemmen op gebruikers.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP heel belangrijk. De inzet is altijd om de verkeersstromen zo te geleiden dat iedereen op een zo veilig mogelijke manier kan deelnemen aan het verkeer. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht.
De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente, zoals in de afgelopen periode is gedaan met financiering vanuit het Rijk en de Provincie, blijft investeren in verkeersveiligheid in de kernen en het buitengebied.

Concreet

- In het verkeersbeleid van de gemeente wordt voorrang gegeven aan kwetsbare verkeersdeelnemers zoals voetgangers en fietsers.
- De SGP wil veilige fiets- en wandelroutes naar en rond scholen en andere belangrijke centra garanderen.
- De gemeente werkt samen met Veilig Verkeer Nederland, andere maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te stimuleren. De gemeente verbetert de verkeersveiligheid in de kernen Hasselt, Zwartsluis en Genemuiden en het buitengebied.
- Wegen richten we duurzaam en veilig in. 30 km/h en 60 km/h-zones moeten echt voldoen aan de eisen.
- Te hard rijden in de wijk en het buitengebied wordt streng aangepakt.
- Doorgaand vrachtverkeer uit de kernen weren en vrachtwagenroutes in beeld brengen.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede OV-mogelijkheden noodzakelijk. Ook in de gemeente Zwartewaterland heeft elektrisch vervoer de toekomst.

Concreet

- Tussen de kernen en de buurgemeentes komen snelle en goede OV-verbindingen.
- Er komt een onderzoek naar het inzetten van een watertaxi tussen de kernen van de gemeente Zwartewaterland en Zwolle.
- De kernen en bedrijventerreinen worden optimaal toegankelijk met het OV.
- De gemeente zorgt voor voldoende (snel)laadpalen in de openbare ruimte om elektrisch vervoer te stimuleren.
- De SGP streeft ernaar dat iedere eigenaar van een elektrische auto een eigen oplaadpunt heeft.
- De gemeente zorgt ervoor dat er in het centrum van iedere kern voldoende oplaadpunten komen voor elektrische fietsen. Ook komen er voldoende locaties om fietsen te stallen.
- De gemeente werkt samen met bedrijven en werknemers om duurzaam vervoer naar werklocaties te stimuleren. Dit kan bijvoorbeeld door het stimuleren van gebruik te maken van (elektrische) fietsen, scooters en collectief vervoer.

5. Economie

De SGP vindt economie een belangrijk thema. Ons hele westerse samenlevingsmodel is gebaseerd op het kapitalistische groeimodel. Zwartewaterland en ondernemerschap zijn nauw met elkaar verweven. De SGP wil economische activiteiten stimuleren, maar trekt daarbij ook grenzen. Werk is geen doel op zich. Het richt zich op de bijdrage aan de maatschappij en het verwerven van inkomen om in ons levensonderhoud te voorzien. Vanuit het Bijbels perspectief van rentmeesterschap is het onze verantwoordelijkheid om de schepping niet te laten lijden onder onze drang naar welvaart. Economische resultaten worden bij voorkeur met circulaire middelen behaald.

Een sterke lokale economie met voldoende bedrijvigheid vindt de SGP belangrijk. De industrie en de middenstand zijn de motoren van onze samenleving en onmisbaar voor de werkgelegenheid, de lokale economie en de ontwikkeling van producten. Werk is één van de aspecten die zorgen voor structuur, een sociaal netwerk en leefbaarheid. Daar heeft iedereen behoefte aan.
Zwartewaterland kent vanouds een gezond en krachtig ondernemerschap. Durf, uitdaging en degelijk beleid vormen bouwstenen van vele ondernemingen binnen de gemeente. Dit moeten we koesteren.

De SGP vindt dat de markt zijn werk moet doen en onnodige overheidsbemoeienis moet worden voorkomen. De gemeente faciliteert en neemt waar nodig het voortouw. Daarom komt ze op voor de topwerklocatie ‘tapijtcluster Genemuiden-Hasselt’ en de scheepsbouw Zwartsluis bij de provincie Overijssel, de Regio, in den Haag of Brussel. De SGP wil een gezond ondernemersklimaat met een goede infrastructuur op onze industrieterreinen.

Concreet

- De gemeente blijft werken aan een goed vestigingsklimaat voor ondernemers. Ondernemers in de breedste zin van het woord; variërend van ZZP-er tot multinationals.
- De gemeente maakt zorgvuldige en weloverwogen ruimtelijke keuzes met oog op een goede balans tussen economie, milieu en werkgelegenheid. Hierbij wordt ingezet op het zo efficiënt mogelijk benutten en intensiveren van beschikbare ruimte.
- De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal (maatschappelijk) ondernemen te stimuleren.
- De gemeente streeft naar een diversiteit van bedrijven.
- De gemeente zorgt voor goede communicatie tussen de gemeente en bedrijven.
- Bedrijventerreinen worden duurzaam ingericht; bij voorkeur functioneren deze klimaatneutraal.
- Een wijziging voor een bestemmingsplan bedrijventerreinen wordt alleen vastgesteld als een vergroeningseis is opgenomen. Daarmee bedoelen we dat er voldoende ruimte is voor groen en het past in de omgeving.
- Bedrijven die willen uitbreiden moeten zoveel mogelijk mogelijkheden aangeboden krijgen in Zwartewaterland waarbij geldt dat inbreiding en revitalisering vóór uitbreiding gaat.
- Achterstallig onderhoud op industrieterreinen wordt weggewerkt.

De economie van de toekomst

De economie ontwikkelt zich razendsnel. Het is daarom belangrijk om niet vast te blijven houden aan de structuren van het heden en het verleden. Op tijd moeten de bakens worden verzet en nieuwe ontwikkelingen worden gevolgd. De SGP juicht het toe dat innovatieve ontwikkelingen met betrekking tot duurzaamheid en hergebruik binnen de tapijtsector, maar ook andere sectoren binnen de industrie, worden ontwikkeld. De gemeente faciliteert deze ontwikkelingen. Hierbij valt te denken aan het hergebruik van restwarmte, toepassen van geothermie of andere vormen van duurzaam energiegebruik.

Concreet

- De gemeente voert een constante dialoog met de lokale en regionale bedrijven om in te kunnen spelen op de nieuwe economie.
- Het door de provincie erkende topwerklocatie 'tapijtcluster Genemuiden-Hasselt', waar de SGP trots op is, wordt doorontwikkeld. Dit is belangrijk voor de lokale economie en werkgelegenheid.
- Naast aandacht voor arbeidsplaatsen voor hoger opgeleiden, heeft de gemeente ook oog voor de lager opgeleiden en gaat in overleg met de ondernemers en het beroepsonderwijs.
- De gemeente stelt in de komende bestuursperiode een strategische economische visie op.
- De gemeente heeft meer aandacht voor streekproducten.

Zorg voor ondernemers en agrariërs

Zelfstandige ondernemers in het midden- en kleinbedrijf zijn de ruggengraat van onze economie. Zij verdienen de steun van de gemeentelijke overheid. Dat kan door hen te faciliteren en goed met hen te communiceren. Voorzieningen en goede locaties om stabiele groei mogelijk te maken moeten in stand blijven of worden gerealiseerd.

De agrarische sector is de (economische) drager van het buitengebied, draagt bij aan voedselveiligheid en export van producten. Ook zorgt ze voor instandhouding van het landschap dat zo gewaardeerd wordt door de burgers die daar, na een werkdag in een industriële of stedelijke omgeving, genieten van een rondje (hard)lopen of fietsen. De SGP vindt het daarom van groot belang dat deze sector de mogelijkheid krijgt voor een gezonde duurzame ontwikkeling.

Voor agrarische bedrijven die willen stoppen, omdat er geen bedrijfsopvolging is, moet het mogelijk zijn hun bedrijf te verkopen zonder dat de hoofdfunctie wordt gewijzigd en het leidt tot aantasting van het landschap. De steeds sterker wordende natuur- en groenbeweging is een bedreiging voor de agrarische sector. Er moet gezocht worden naar een gezonde balans tussen de diverse belangen.

Regels zijn er om de ondernemer in het midden- en kleinbedrijf en de agrariër te beschermen en te reguleren, niet om ze te belemmeren. Dat moet de insteek zijn van alle regelgeving.

Concreet

- Het ondernemersloket, dat voldoet aan zijn doel, moet ondernemers blijven ontzorgen en faciliteren.
- Nieuwe bedrijven worden ontvangen met een 'rode loperbenadering', zodat zij snel alle procedures en processen kunnen doorlopen.
- De SGP waardeert initiatieven die bijdragen aan milieubewust ondernemen.
- Regels zijn eenduidig, beschermend en terughoudend. De gemeente is terughoudend bij onteigeningen.
- Regels zijn er om te reguleren en bedrijven te beschermen, niet om ondernemen te belemmeren.
- De gemeente zet zich zoveel mogelijk in om leegstaande panden met een winkelbestemming in het centrum van de kernen te behouden voor het MKB bedrijf. Daarom stelt zij stelt een visie op voor winkelgebieden waarbij compleetheid, goede toegankelijkheid, parkeergelegenheid en aantrekkelijke inrichting worden meegenomen.
- Lokale lasten blijven beperkt.
- De gemeente voert een soepel beleid voor boeren en tuinders om deze voedselvoorzieners te behouden, onder andere bij het verlenen van vergunningen.
- De gemeente zet zich in op het behoud van de agrarische sector in het buitengebied door bij uitbreidingen van gebieden voor woningbouw en bedrijventerrein een weloverwogen keuze te maken.
- Agrariërs stimuleren en faciliteren wanneer zij de instandhouding van het landschap op zich nemen, bijvoorbeeld middels zorgboerderijen, landschapsbeheer en dergelijke.

Visie op de arbeidsmarkt

De SGP wil de lokale economie stimuleren om werkgelegenheid voor onze inwoners te creëren. Daarom verwacht de SGP van de lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin nemen. De nieuwe economie van winkelen via internet en robotisering vraagt om een bezinning op arbeid.

Belangrijk is om zowel betaald als niet-betaald werk te waarderen. De SGP vindt zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk belangrijk. Dit moet gestimuleerd en gewaardeerd worden.

Concreet

- Grote waardering voor onbetaald werk zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg.
- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus, jongeren en schoolverlaters.
- Samenwerking met de sociale dienst en UWV bij het vervullen van vacatures.
- De gemeente stimuleert ondernemers, om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die re-integreren, passend werk aan te bieden.
- Een goed lokaal of regionaal onderwijsaanbod dat aansluit op de arbeidsmarkt.

Zondagsrust

Bij lokale economie en een sociale arbeidsmarkt hoort ook rust op zijn tijd, of beter gezegd op Zijn tijd. God heeft in Zijn wijsheid ons de zegen van een collectief rustmoment gegeven, de zondag. Een dag om Hem te dienen en te rusten van al onze arbeid. En dat is niet knellend of beperkend, want een uitgerust mens produceert en functioneert beter.

Concreet

- De zondag als collectief rustmoment in onze economie.
- Niet noodzakelijk werk in opdracht van de gemeente wordt niet op zondag uitgevoerd.

6. Sociaal domein

De SGP wil opkomen voor de zwakkeren en kwetsbaren in onze gemeente. Zij krijgen vanuit Bijbelse naastenliefde zorg en ondersteuning of zelfs bescherming. Kerken, scholen en andere maatschappelijke instellingen betrekken we intensief bij ons gemeentelijk beleid in het sociaal domein.

Welzijn, jeugd- en jongerenwerk

In het sociaal domein zijn veel vrijwilligersorganisaties actief, veelal verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties. De SGP is kritisch over de trend om taken op het gebied van welzijn uit te besteden aan één partij, omdat kleinere vrijwilligersinitiatieven binnen onze gemeente, daarmee kansloos worden om zich te profileren.

Concreet

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun.
- Vraaggericht jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid.
- Gezien de grote rol van de gemeente in het sociaal domein, is een betrokken en kritische adviesraad Sociaal Domein van het grootste belang.
  De gemeente faciliteert daarom deze adviesraad. Zij stelt vergaderruimte en voldoende financiële middelen beschikbaar.

Jeugdhulp

Jongeren hebben het nodig om veilig te kunnen opgroeien. Ze moeten vanuit een gezond verantwoordelijkheidsbesef volop mee kunnen doen in onze gemeente. De kosten voor jeugdhulp nemen ook in onze gemeente toe, dat vraagt om kritische keuzes bij de inzet van het budget.

Concreet

- We zetten in op een laagdrempelig en toegankelijk Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) voor ouders. Het CJG is onderdeel van de lokale toegang tot jeugdhulp (wijkteam, jeugd- en gezinsteam). Deze teams bieden zelf ook hulp en brengen één gezin – één plan – één regisseur in de praktijk. Ze bieden hulp met oog op het hele gezin.
- Ouders dragen primair verantwoordelijkheid voor hun kinderen.
- De gemeente stuurt erop dat de kosten voor jeugdhulp niet hoger zijn dan het beschikbare budget, ervan uitgaand dat er komende jaren structureel extra budget voor jeugdhulp vanuit het rijk komt. De kwaliteit van zorg mag echter niet onder druk komen te staan, vanwege budgetplafonds en wachttijden.
- De gemeente zet in op preventie van (v)echtscheidingen, bijvoorbeeld door relatietherapie voor ouders ter beschikking te stellen.
  Zodoende participeert de gemeente in het plaatselijke initiatief met gezamenlijke kerken "Har(d)t voor je relatie"
- Zorgvragers in de jeugdzorg krijgen keuzevrijheid. Zo wordt er rekening gehouden met de levensovertuiging van ouders en jongeren.
- Voor jongeren die niet thuis kunnen wonen, wordt een zo 'thuis' mogelijke oplossing gezocht, in een pleeggezin of in een andere ambulante situering.
- Specialistische jeugdhulp is beschikbaar voor kinderen en jongeren. De gemeente Zwartewaterland werkt samen met andere gemeenten binnen onze regio om deze specialistische hulp te kunnen bieden. Ze probeert de administratieve lasten voor aanbieders van specialistische hulp te beperken.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld. Ze ziet erop toe dat meldingen bij Veilig Thuis op

juistheid worden onderzocht. Indien nodig zet de gemeente hulpverlening in.
- De gemeente houdt toezicht op goed feitenonderzoek bij de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen door een gecertificeerde instelling.

Zorg en welzijn (Wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt veel verantwoordelijkheid neer bij de inwoners van onze gemeente. De zorg is bedoeld voor (kwetsbare) mede-inwoners en hun leefomgeving. Daarbij biedt de gemeente ondersteuning, begeleiding en verzorging aan huis.
Vrijwilligers en mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente de taak in de Wmo om vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen, concreet en serieus invult.
De SGP pleit voor een ruimhartig beleid binnen de financiële kaders. Er moeten voorwaarden worden geschapen zodat inwoners hun eigen verantwoordelijkheid nemen en solidair zijn met mensen met een handicap, psychische klachten en/of een langdurige zorgbehoefte.

Concreet

- De SGP wil keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat onze inwoners de hulp kunnen kiezen die past bij hun levensovertuiging.
- De sociale wijkteams zijn laagdrempelig en toegankelijk. Ze staan dicht bij onze inwoners en kunnen direct ondersteuning en hulp bieden.
- De gemeente ondersteunt vrijwilligers, bijvoorbeeld door het bieden van een verzekering voor ongevallen en aansprakelijkheid en het onderhouden van een database voor vrijwilligersklussen.
- Mantelzorgers krijgen een jaarlijkse mantelzorgwaardering van de gemeente.
- Voor directe hulp en ondersteuning van hulpbehoevenden zet de gemeente wijkverpleegkundigen in.
- De gemeente zorgt voor goede voorzieningen op het gebied van psychosociale hulp. Daarbij garandeert ze keuzevrijheid, zodat hulpvragers kunnen kiezen voor een instelling die past bij hun levensbeschouwing.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

De Bijbel besteedt veel aandacht aan werk. Al aan het begin van de schepping geeft de Schepper de opdracht om een goed beheerder en rentmeester te zijn van Zijn schepping. Werken is en blijft ook nu een Goddelijke opdracht. Echter door de zondeval gaat dit niet zonder moeite en lichamelijke en/of psychische tegenheden.
Voor de SGP is betaald en onbetaald werk gelijkwaardig. Niet alleen betaald werk is waardevol. Zorg, ondersteuning thuis, maar ook vrijwilligerswerk waardeert en stimuleert de SGP als even nuttige maatschappelijke bijdragen. De arbeidsparticipatie moet dan ook niet met allerlei regelingen worden opgevoerd. Wel is iedereen in beginsel zelf verantwoordelijk voor zijn inkomen.

De SGP heeft een warm hart voor mensen die door omstandigheden niet kunnen werken. Mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt (langdurig werklozen, gehandicapten, bijstandsgerechtigden) worden door de gemeente actief geholpen. Daarbij werkt de gemeente nauw samen met werkgevers in de gemeente en regio en met de sociale werkplaatsen. Als werken onmogelijk is of als er geen werk te vinden is, moet de gemeente in een inkomen voorzien. Een uitkering is dus een vangnet, geen hangmat.

De SGP wil de lokale economie stimuleren om een sociale arbeidsmarkt met werk voor onze inwoners te creëren. Daarom verwacht de SGP van onze lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.

Concreet

- De gemeente organiseert samen met bedrijven leer-werkplekken, waar burgers werkervaring kunnen opdoen. Jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn hierbij ook nadrukkelijk in beeld. Het Dienstverleningscentrum Genemuiden is een mooi initiatief dat steun en navolging verdient.
- Van burgers die een uitkering ontvangen, mag een 'tegenprestatie' verwacht worden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk of een werkervaringsplek.
- De gemeente pakt jeugdwerkloosheid actief aan, in samenwerking met het bedrijfsleven.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Dit kan onder meer door ondernemers en onderwijsinstellingen te laten samenwerken en door leerlingen actief kennis te laten maken met het regionale bedrijfsleven.
- De gemeente geeft als werkgever en opdrachtgever het goede voorbeeld. Binnen de gemeentelijke organisatie moeten voldoende mensen werken met een garantiebaan. Bij een gemeentelijke opdracht vraagt de gemeente van opdrachtnemers dat ze ook een deel van het werk door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt laten uitvoeren.
- Burgers met schulden stappen niet zomaar naar de gemeentelijke schuldhulp. De drempels kunnen lager, bijvoorbeeld via de inzet van schuldhulpmaatjes en face-to-face dienstverlening.
- Initiatieven, zoals het Diaconaal Platform, juicht de SGP van harte toe.
- De gemeente voert een ruimhartig minimabeleid. Actieve armoedebestrijding, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, ruimhartige verlening van bijzondere bijstand en ziektekostenverzekering voor minima behoren tot de mogelijkheden.
- De sociale dienst en het UWV bieden één werkgeversbenadering om werkzoekenden aan een goede baan te helpen.
- Onbetaald werk, zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg, verdient een grotere waardering. Alleenstaanden met jonge kinderen of mensen met een zieke partner krijgen vrijstelling van de sollicitatieplicht.

7. Onderwijs

Goed onderwijs is erg belangrijk voor de ontwikkeling van onze inwoners en van de samenleving. Het Rijk is verantwoordelijk voor goed onderwijs en voor toezicht op de onderwijskwaliteit. De gemeente heeft vooral een belangrijke rol bij het scheppen van goede randvoorwaarden. De gemeente heeft daarom een taak bij lokaal onderwijsbeleid, passend onderwijs, leerlingenvervoer, nieuwbouw en uitbreiding van scholen, het tegengaan van onderwijsachterstanden en toezicht op de leerplicht. Het is goed dat de gemeente zich betrokken voelt op het onderwijs in elke kern. De professionele ruimte van scholen blijft daarbij vooropstaan. De SGP vindt de vrijheid van onderwijs volgens artikel 23 van de Grondwet van grote waarde.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen.

Concreet

- In het integraal huisvestingsplan (IHP) beschrijven schoolbesturen en de gemeente de huisvestingvoorzieningen die nodig zijn.
- Renovatie is naast nieuwbouw een nadrukkelijke optie.
- Binnen de gemeente hebben we te maken met leerlingenkrimp. De gemeente springt hier tijdig op in door aanpassingen in het huisvestingsbeleid.
- Scholen voor regulier onderwijs hebben vanwege passend onderwijs soms aanpassingen in huisvesting nodig. Daar moet ruimte voor zijn.
- De gemeente mag niet 'sturen' met onderwijsgebouwen. Scholen en besturen bepalen zelf of ze samenwerken of zelfs samengaan.
- De gemeente draagt concreet bij aan de verduurzaming, de ventilatie en het binnenklimaat in scholen.
- Aandacht voor goede busverbindingen naar het voortgezet onderwijs binnen en buiten de gemeente.

Onderwijsachterstanden tegengaan

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgt daar ook geld van het Rijk voor. In de afgelopen raadsperiode is de gemeente begonnen met een preventieplan onder de titel "It takes a village to raise a child" om de jeugd te helpen waar het wat minder mee gaat, om zodoende minder beroep te hoeven doen op de specialistische hulp en ondersteuning.

Concreet

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente schrijft geen leeropbrengsten of didactische middelen, zoals een Citotoets, voor aan scholen.
- De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken.
- Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Thuiszitters

Ieder kind is leerplichtig. Daarom is het onwenselijk dat er nog kinderen thuiszitten. De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht op de Leerplichtwet. De problemen met thuisblijvende kinderen zijn vaak complex. De SGP wil thuiszitten zoveel mogelijk terugdringen en voorkomen. Daarmee realiseert de SGP zich dat de school soms tijdelijk of definitief niet de juiste ontwikkelomgeving kan zijn. Het is dan belangrijk om in andere instellingen doelgericht te werken aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Concreet

- Onderwijs en jeugdhulp werken intensief samen om thuiszitten te voorkomen. Daarbij hebben ze oog voor de complexiteit van de problematiek.
- De gemeente spant zich in om ervoor te zorgen dat er geen of hooguit beperkte wachtlijsten zijn bij zorgaanbieders die complexe problemen bij kinderen en jongeren behandelen.
- Er is goede begeleiding nodig voor leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar het onderwijs.
- De gemeente houdt zich bij de toetsing van het recht op vrijstelling aan de sobere kaders die de wet stelt.

Leerlingenvervoer

De gemeente betaalt onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het vervoer van leerlingen. Dit geldt voor leerlingen die door een beperking niet zelfstandig naar een passende school kunnen of voor leerlingen die verder moeten reizen omdat er geen school met een passende identiteit in de buurt is. De SGP vindt het zogeheten 'signatuurvervoer' belangrijk.

Door de komst van passend onderwijs hoeven leerlingen soms minder ver te reizen. De gemeente stelt zich royaal op en werkt voortvarend mee bij de vergoeding van leerlingenvervoer aan (pleeg)ouders. Dat geldt zeker als er sprake is van maatregelen omtrent kinderbescherming.

Concreet

- De gemeente geeft steun aan signatuurvervoer.

Onderwijs en zorg

Sommige leerlingen hebben naast ondersteuning in het onderwijs ook aanvullende zorg nodig. Ze kunnen zich bijvoorbeeld fysiek of mentaal niet alleen redden op school. Onderwijszorg-arrangementen regelen een combinatie van onderwijs en zorg op school. Verder wil de SGP in de komende raadsperiode zich sterk maken om te gaan nadenken over het tegengaan van pesten. Pesten kan langdurige emotionele schade veroorzaken met soms heel trieste gevolgen voor de slachtoffers.

Concreet

- Inwoners mogen bij onderwijs-zorgarrangementen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. De overheid is een betrouwbare partner en (sociaal) vangnet. De gemeente zorgt vanwege de garantiefunctie van de overheid dat er altijd voldoende passend onderwijs in de openbare scholen beschikbaar is.
- Het is goed dat zorgaanbieders passen bij de identiteit van leerlingen, ouders en school. Dat geldt niet alleen voor geïndiceerde, maar ook voor kortdurende zorg. Dit wordt dan ook van harte gestimuleerd.
- Maatschappelijke initiatieven zoals peuterspeelzalen worden niet onnodig gehinderd met regels. De gemeente verstrekt ook subsidie aan initiatieven die de voorschoolse educatie bevorderen.

8. Sport, cultuur en recreatie

De SGP wil een samen-leving, niet een naast-elkaar-leving. Cultuur en cultuurgeschiedenis kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor verantwoord samen recreëren en sporten.

Sport en bewegen

Sporten is gezond en plezierig. Sporten en bewegen heeft een vormende en samenbindende werking. De SGP vindt dat sporten en bewegen voor iedereen mogelijk moet zijn: voor jongere maar ook voor oudere mensen, voor mensen met en zonder een beperking. Sporten en bewegen moet zowel binnen als ook buiten mogelijk zijn.

Sport omvat zoveel meer dan alleen georganiseerde wedstrijdsport. De SGP stelt zich terughoudend op ten aanzien van georganiseerde wedstrijdsport. De SGP vindt dat uitingen die tegen Gods Geboden ingaan zich niet verdragen met ieders roeping tot levensheiliging. De SGP vindt dat topsport geen taak van de overheid is. De SGP hecht waarde aan de zondagsrust. Daarom wijst ze zondagssport af. De SGP vindt dat gemeentelijke sportvoorzieningen zoveel mogelijk zelfstandig moeten worden gemaakt. Echter ziet de SGP wel een rol voor de overheid in het bevorderen van breedtesport en de toegankelijkheid van de faciliteiten. Hierbij verdienen ouderen en gehandicapten extra aandacht.

In onze waterrijke gemeente is het belangrijk dat kinderen leren zwemmen en dat er voldoende mogelijkheden zijn om de zwemvaardigheid op peil te houden. Er zijn financiële middelen gereserveerd om de zwembaden te renoveren en toekomstbestendig te maken. De SGP kiest voor het behoud van de huidige baden en denkt graag mee over de renovatieplannen.

Concreet

- De gemeente stimuleert sport, spel en gezondheid via scholen.
- De gemeente faciliteert breedtesport.
- De SGP ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen door voldoende, goede en duurzame sportvoorzieningen.
- De SGP wil geen sportverdwazing. Aan sport op zondag en topsport wordt geen medewerking verleend.
- De SGP wil zelfredzaamheid van sportverenigingen en clubs verhogen.
- Behoud en renovatie van de zwembaden en de SGP wil schoolzwemmen mogelijk maken.

Cultuur

De SGP vindt cultuurbeleving heel belangrijk. De gemeente Zwartewaterland heeft op het gebied van cultuur, historie, folklore en musea heel veel te bieden. Het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten kan daaraan bijdragen. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. Veel inwoners van de gemeente Zwartewaterland zijn namelijk actief betrokken bij bijvoorbeeld onderhoud en beheer van historische gebouwen. Of organiseren activiteiten en evenementen. De SGP vindt dat de gemeente daarbij een stimulerende en ondersteunende rol moet blijven vervullen. Evenementen en cultuuruitingen mogen niet aanstootgevend zijn. De SGP hecht waarde aan de zondagsrust. Daarom wijst ze evenementen op zondag af.

Concreet

- De gemeente zorgt voor moderne en toegankelijke bibliotheken met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen.
- Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hun ruimte voor een eigen invulling, die bij de identiteit van de school past.
- De gemeente steunt lokale media, zodat zij inwoners onafhankelijk informatie kunnen geven. Ook zijn deze media een platform voor de maatschappelijke dialoog.

Archeologie en erfgoed

Archeologie en erfgoed zijn verbonden met de lokale identiteit van dorp, stad en streek. Wanneer een gemeente monumenten en cultuurhistorisch erfgoed behoudt, is ze aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. De rijke geschiedenis blijft zichtbaar in de bebouwing, maar ook in de openbare ruimte en in het cultuurlandschap. Het eigen karakter van de diverse dorpskernen dient te worden beschermd.

De gemeente voert actief beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle historische elementen en plaatsen behouden blijven en zichtbaar zijn. Een goed voorbeeld hiervan is De Bedevaartsroute in Hasselt. En de Sluuspoort in Zwartsluis; een pand waarin meerder musea, historische verenigingen en vergelijkbare organisaties onderdak hebben gevonden.

De SGP wil graag op eigentijdse wijze de historie en toekomst van de tapijtindustrie meer voor het voetlicht brengen in Genemuiden in samenwerking met de musea en het bedrijfsleven. De SGP vindt dat de gemeente vergelijkbare activiteiten moet faciliteren voor de kernen Zwartsluis en Genemuiden.

Concreet

- De gemeente faciliteert een uitrol van een cultuurhistorische route in de kernen Zwartsluis en Genemuiden. Specifiek in Genemuiden waar de tapijthistorie onder de aandacht wordt gebracht identiek aan de cultuurhistorische route in Hasselt.
- De SGP onderschrijft de waarde voor het in stand houden van zowel het materieel als immaterieel erfgoed
- De gemeente heeft het monumentenbeleid in samenwerking met de gemeenschap vastgesteld en er wordt periodiek een update uitgevoerd, met name voor religieus erfgoed.
- Cultuurhistorische verenigingen worden ruimhartig ondersteund door de gemeente.
- Door middel van herbestemming behoudt d gemeente haar cultuurhistorisch erfgoed.
- In de binnensteden van de kernen wordt alleen gebouwd met oog voor de geschiedenis.

9. Volksgezondheid en milieu

Rentmeesterschap is een kerngedachte binnen de SGP. We willen goed omgaan met de schepping en de volksgezondheid. Een duurzame samenleving, waarbij kinderen en kleinkinderen niet worden belast met de negatieve erfenis van onze generatie, is erg belangrijk. Milieuregels worden bij voorkeur (inter) nationaal gemaakt. De SGP zal gemaakte afspraken respecteren en nastreven.

Volksgezondheid

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg van de overheid. Het is voor ons bruto nationaal geluk belangrijk dat welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn. De gemeentelijke overheid kan veel voor haar burgers betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

In onze gemeente is stevig ingezet op preventie. Niet alleen om de zorg te ontlasten, maar ook om het welzijn te bevorderen. De SGP wil deze lijn doorzetten. Het zijn vooral de positieve stappen in het dagelijks leven die beklijven.

De gemeente Zwartewaterland beschikt over prachtige natuur. Voor de meeste inwoners is deze natuur dichtbij. Naast dat deze natuur een belangrijke bijdrage levert aan een schoon milieu, nodigt zij ook tot een ommetje.

Concreet

- De gemeente zet haar beleid op het gebied van preventie voort en creëert een gemeentelijk gezondheidsplan. In dit plan staan concrete doelstellingen voor bewegen en voor het stimuleren van een gezonde levensstijl.
- Op scholen krijgen leerlingen voorlichting over bewegen, gezonde voeding en de gevaren van verslaving.
- De gemeente houdt met de (her)inrichting van de openbare ruimte rekening met de mogelijkheden om dicht bij huis te bewegen.

Milieu en leefomgeving

De natuur vraagt om een zorgvuldige omgang. We hebben de taak om Gods goede schepping te bouwen en te bewaren. Daarbij heeft natuur, een schone leefomgeving en milieu een positief effect op de volksgezondheid en het welbevinden van onze inwoners. Een schoon milieu heeft daarom onze aandacht. We kunnen immers juist lokaal het grootste verschil maken. De SGP wil bij natuurbeheer in de eerste plaats gebruik maken van de kracht van de agrariërs. Zij geven het buitengebied immers vorm.

Door de stikstofproblematiek zitten boeren in grote onzekerheid. Ook lokaal in onze gemeente. Een belangrijke eerste stap is dat de gemeente weet wat er speelt! Welke ontwikkelingsbehoefte hebben (agrarische)ondernemers? Hoeveel woningen hebben we nodig en waar kunnen die het best gebouwd worden? Hoe zien boeren hun toekomst voor zich en wat hebben ze daarvoor nodig? Welke bedrijven zouden willen verplaatsen? Ook onafhankelijke partners worden geraadpleegd.

Concreet

- De gemeente zit aan tafel bij de provincie en in regionale samenwerkingsverbanden en denkt en stuurt actief mee, zodat opgaven gebiedsgericht aangepakt worden.
- Agrarische bedrijven krijgen stimulans om hun gebouwen te verduurzamen, onder andere door het geven van informatie en doorverwijzing naar instanties die subsidie op dit gebied verlenen.
- De gemeente biedt boeren en andere ondernemers zo nodig, maar alleen op hun verzoek, de helpende hand om te stoppen of op een locatie met meer toekomstperspectief verder te kunnen ontwikkelen. Eén van de mogelijkheden die zij gaat onderzoeken is om bij verkoop van het bedrijf ook het pachtrecht aan de koper over te doen.
- De gemeente stimuleert de toename van groen in tuinen, woonwijken en op de bedrijventerreinen.

- De SGP streeft naar duurzame bedrijventerreinen waarbij voldoende mogelijkheden zijn om te kunnen ondernemen.
- De gemeente stimuleert en faciliteert burgerinitiatieven met betrekking tot het schoonhouden van de leefomgeving.

Beheer van openbare ruimte

Het is belangrijk om te zorgen voor een prettige, groene leefomgeving. Onder het beheer van openbare ruimte vallen water, verhardingen, openbare verlichting, groen en speelvoorzieningen. De afgelopen jaren zijn er al goede stappen gezet op dit gebied en is de uitvoering op orde gebracht. Het beheer moet, waar mogelijk, integraal blijven gebeuren. Bij werkzaamheden en groot onderhoud aan wegen en riolering krijgt de openbare ruimte graag een kwaliteitsimpuls. Bomen, struiken en plantsoenen bevorderen de leefbaarheid in de gemeente.

Concreet

- De gemeente onderzoekt hoe de openbare ruimte zo effectief en efficiënt mogelijk kan worden ingericht. Waar mogelijk betrekt ze burgers in de besluitvorming.
- De openbare verlichting kan duurzamer.
- De nacht is voor de dieren. Lichtvervuiling gaan we tegen. 'Hotspots' op bedrijventerreinen pakken we aan.
- Als het gaat om het groenbeleid wil de SGP binnen de kernen, specifiek binnen de bebouwde omgeving, aandacht vragen om de biodiversiteit te stimuleren
- De gemeente voert een specifiek bomenbeleid met aandacht voor bestaande bomen, kapbeleid, onderhoud en soortkeuze.
- De bestrijding van de hondenpoepoverlast heeft prioriteit. Hondentoiletten worden regelmatig gereinigd.
- De SGP zet in om ook in nieuwe wijken de speelterreinen en speeltoestellen op een goede manier te verdelen. Het streven is om elk kind op loopafstand te kunnen laten spelen en bewegen.

Milieu en afval

De afgelopen jaren zijn de inwoners en bedrijven steeds bewuster omgegaan met hun afval. Het is belangrijk om deze lijn vast te houden en daar waar mogelijk nog meer in te zetten op reductie en recycling.
De SGP wil dat de vervuiler betaalt. Hierdoor worden burgers en bedrijven gestimuleerd zo min mogelijk afval te produceren
Natuurlijk is er goed toezicht op de naleving van wetten en regels.

Concreet

- Bij afvalinzameling kan het milieurendement worden verbeterd. Daarom moeten afvalstromen tegen aanvaardbare kosten voor de burger optimaal worden gescheiden. Het serviceniveau is er op gericht dat het grootste deel van de burgers hun afval gescheiden aanbiedt. Het serviceniveau blijft minimaal gelijk.
- Het milieurendement op afvalinzameling wordt verhoogd.

10. Duurzame energievoorziening

De SGP streeft duurzaamheid na als een kerndoel. Gekoppeld aan goed rentmeesterschap. We hebben de aarde en natuur in bruikleen. De aarde met al haar planten, dieren en mensen zijn door God geschapen. En God heeft ons als mensen de opdracht gegeven om deze aarde te bebouwen en te bewaren. Dat houdt in dat wij de schepping nuttig moeten gebruiken. Dus geen roofbouw plegen maar perspectief bieden aan toekomstige generaties.

Duurzame energievoorziening u en afval

De vraag naar energie blijft stijgen. Fossiele energiebronnen op aarde raken uiteindelijk uitgeput. De SGP wil een actieve bijdrage (blijven) leveren aan energiebesparingen in de gemeente. Ook wil de SGP rendabele, duurzame energiebronnen inzetten. Dit helpt om een stevige positie in te nemen en draagvlak te creëren richting regionaal en provinciaal bestuur. Ook maakt het inzichtelijk in hoeverre het landelijke beleid haalbaar is. De gemeente dient hierbij zelf aan het roer te staan en de regie te behouden.

Concreet

- De SGP bepleit het verder stimuleren van energiebesparing. Voorkomen is immers beter dan genezen. Initiatieven die het energiegebruik verminderen verdienen de voorkeur boven het duurzaam opwekken van energie. Samen met burgers en de industrie wordt nagedacht op welke manier verdere energiebesparing wordt gerealiseerd.
- Het gemeentelijke beleid besteedt aandacht aan het verminderen van hittestress op bedrijfsterreinen en in woonwijken. Extreme hitte kost veel energie. Bedrijfsterreinen en wijken worden groen ingericht. Verharding in tuinen en terreinen wordt door groen vervangen. Voldoende openbaar groen is belangrijk in het kader van duurzaamheid. Dus extra groenstroken en versterking van bestaande groene structuren in de kernen.
- Bij het verduurzamen van bestaande bouw is de sociale huursector een grote en belangrijke partner. Een nauwe samenwerking met woningbouwcoöperaties is daarom belangrijk.
- Draagvlak voor duurzaamheidsinitiatieven is van het grootste belang en wordt steeds belangrijker met de grootschalige ontwikkelingen van zonne- en windparken. De gemeente stimuleert dat er voldoende sociaaleconomisch draagvlak is voor investeringen op dit gebied. Bijvoorbeeld wordt een energiecorporatie gedragen en beheerd door de lokale gemeenschap.
- De gemeente bewaakt (en reguleert waar nodig) wanneer buitenlandse investeerders aan de haal gaan met dergelijk duurzaamheidsinitiatieven.
- De gemeente betrekt inwoners bij het energiebeleid, op gemeentelijk en provinciaal niveau. Bottom-up participatie door het betrekken van alle inwoners, ondernemers en organisaties.
- Naast burgers moeten ook bedrijven gefaciliteerd worden om te verduurzamen. Grootverbruikers nemen hun verantwoordelijkheid en zullen dit moeten blijven doen.
- Netbeheerders geven zo spoedig mogelijk inzicht in hun plannen met het energienet. Dit geeft kaders aan wat er wel en niet mogelijk is rond grote energieprojecten.

Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

De gemeente kan bij uitstek de rol van onafhankelijk adviseur op zich nemen. Stimuleren, faciliteren, adviseren en communiceren. Het is van belang dat burgers en bedrijfsleven zich gesteund weten door de lokale overheid bij het verduurzamen van hun huis, bedrijf, gedrag en leefomgeving. Daarom moet de gemeente meer inzetten op bewustwording van duurzame gedragingen. De SGP is geen voorstander van structurele subsidiëring van particuliere duurzaamheidsinitiatieven.

Concreet

- De gemeente geeft bij sociaaleconomisch zwakkeren in de samenleving bekendheid aan duurzame

(subsidie)regelingen. Deze groep mag niet de dupe worden van dure duurzaamheidsmaatregelen. Helaas is de praktijk nu vaak zo dat duurzaamheidssubsidies terechtkomen bij de meest draagkrachtigen.

- Het aanbieden van gratis warmtescans vergroot de bekendheid van duurzaamheidsregelingen.
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw en bedrijfsgebouwen. De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde.
- De gemeente ondersteunt, waar mogelijk, energiecorporaties van inwoners.
- De ambities zoals geformuleerd in de Regionale Energiestrategie (RES) West-Overijssel zijn hoog. De SGP vindt dat deze ambities haalbaar, betaalbaar, houdbaar en betrouwbaar moeten zijn. Iedereen in Zwartewaterland moet kunnen meedoen.
- Periodiek gaat de SGP in overleg met de ondernemersverenigingen in de diverse kernen van Zwartewaterland waar gesproken wordt over duurzaamheid en de energietransitie.

Het opwekken van duurzame energie

Gemeenten stimuleren initiatiefnemers voor het opwekken van duurzame energie. Het initiatief daarvoor ligt bij bedrijven, coöperaties en particulieren. Waar projecten in de omgeving passen en op draagvlak kunnen rekenen, dienen gemeenten dit te stimuleren, faciliteren, adviseren en te communiceren. De opbrengst van de energie blijft binnen de gemeente.

Lokaal eigenaarschap van energie-opwek in de zoekgebieden moet worden gestimuleerd. De SGP streeft daarbij naar minimaal 50% lokaal eigenaarschap per gebied, maar een percentage tussen 75 en 100% is wenselijker.

De energietransitie is een grote opgave die veel ruimtelijke en maatschappelijke impact heeft. De opgave voor het opwekken van nieuwe energie voor Zwartewaterland is vastgesteld in de RES West-Overijssel. De ruimte hiervoor zal voornamelijk in het buitengebied moeten worden gevonden. De inpassing zal zorgvuldig en weloverwogen moeten gebeuren. De mogelijkheden voor grootschalige opwek worden momenteel in beeld gebracht. De RES West-Overijssel en de visievorming op het buitengebied zijn hierbij uitgangspunt.

Een grote opgave

Door het stoppen met het gebruik van aardgas kan er gezorgd worden voor een flinke afname in CO_2-uitstoot. De gemeente Zwartewaterland heeft de ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn. Stap voor stap en wijk voor wijk gaat de gemeente van het aardgas af. Voor het overstappen van aardgas naar duurzaam verwarmen is een grote overgang nodig. Deze zogeheten warmtetransitie zal een grote impact gaan hebben op onze burgers. De SGP voelt zich verantwoordelijk voor deze grote en veelomvattende transitie. Op termijn zal aardgas niet meer gebruikt worden en moeten er andere manieren zijn om te verwarmen. Nu al nadenken over gasloos wonen en actie ondernemen kan rekenen op de instemming van de SGP. Echter het kostenoogpunt mag niet uit oog worden verloren. De SGP kiest voor een eerlijke en realistische aanpak die haalbaar en betaalbaar moet zijn.

Concreet

- De gemeente biedt ruimte aan innovatieve vormen van energieopwekking, zoals waterstoftoepassingen en thorium.
- Een windmolen heeft een grote ruimtelijke impact en brengt problemen met zich mee als slagschaduw, zicht- en geluidshinder. We kunnen windmolens niet negeren. Daarom ziet de SGP bij voorkeur dat windmolens geplaatst worden langs bedrijventerreinen en langs de bestaande infrastructuur. Draagvlak, geluidsnormen en financiële compensaties voor omwonenden zijn een voorwaarde.
- De SGP is bijzonder kritisch op zonnepanelen op landbouwgrond. De gemeente zet daarom eerst in op zonne-energie op daken en dan pas op het land. Dat maakt dat ze goede kaders opstelt voor zonnevelden, met heldere afspraken over tijdelijkheid, dubbel grondgebruik en voorrang voor niet-agrarische locaties.
- De gemeente zorgt dat iedereen inzicht heeft in hoe het staat met de lokale netcapaciteit in de komende jaren. Steeds vaker is dat een beperkende factor.
- Wijkgerichte warmtetransitie op termijn dient eerlijk en realistisch te gebeuren. Hierbij moeten de factoren haalbaar en betaalbaar niet uit het oog worden verloren.

Klimaatadaptie

Klimaatadaptie is een belangrijk thema en speelt een belangrijke rol in de tijd van klimaatverandering. Extreme weersomstandigheden maken het noodzakelijk om onze omgeving hierop voor te bereiden.

Naast vele andere partijen, want het klimaat gaat ons allemaal aan, heeft de gemeente ook een belangrijke taak in klimaat adaptief handelen. Het gaat dan met name om thema's als wateroverlast, droogte, hitte en kans op overstromingen.

Concreet

- De gemeente werkt aan brede bewustwording en kennis over klimaat adaptief handelen.
- De gemeente dient met partners op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling afspraken te maken over de bewustwording en de noodzaak tot maatregelen.

11. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wonen en werken zijn belangrijke, maar ook moeilijke onderwerpen in de gemeenteraad. Daarbij is een evenwichtig woningaanbod belangrijk; dat maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners. Er moet oog zijn voor de verhouding tussen huur- en koopwoningen en voor de verschillende prijsklassen van de koopwoningen.

Het ruimtelijk beleid van de SGP is gebaseerd op Bijbels rentmeesterschap. Bij plannen voor de uitbreiding van een stad of dorp, moeten ook de inbreidingsmogelijkheden worden bekeken. Verduurzaming van de ruimtelijke ordening is een leidend principe. Ontwikkelingen passen hierdoor bij de identiteit van de woonomgeving. De gemeente Zwartewaterland heeft een rijke geschiedenis. Dat is te zien aan historische gebouwen met diverse bouwstijlen, aan archeologische vondsten en cultuurlandschappen. Zwartewaterland krijgt hierdoor karakter en een aantrekkelijk woon- en leefmilieu. De SGP wil ruimte geven aan ruimtelijke ontwikkelingen, maar met respect voor cultuurhistorie en archeologie.

Het is goed om wonen, leren en werken integraal te benaderen. Of een burger werk heeft in de regio, wat zijn of haar opleidingsniveau is en of er passende onderwijsvoorzieningen aanwezig zijn, bepaalt mede wat voor huis aantrekkelijk voor hem is. In onze kernen speelt daarbij de sterke binding met de plaats en gemeenschap ook een grote rol.

Ruimtelijke ordening

In 2022 wordt naar verwachting de Omgevingswet ingevoerd. Die biedt een kans om lokale beleidsruimte te ontwikkelen. Initiatiefnemers moeten meer verantwoordelijkheid krijgen om draagvlak voor nieuwe bouwontwikkelingen te vinden. De SGP wil als rent-

meesters altijd zuinig omgaan met de openbare ruimte. Dit betekent niet dat er gebieden op slot gaan of dat binnenstedelijke natuur altijd moet wijken voor inbreiding. De SGP verstaat onder het zuinig omgaan met de ruimte dat er iedere keer een zorgvuldige afweging wordt gemaakt. Hierbij worden alle belangen meegewogen en wordt rekening gehouden met de lange termijn.

Concreet

- Nieuwe wijken krijgen een goede toegang tot openbaar vervoer.
- Uitbreiding van bedrijventerreinen is gekoppeld aan revitalisering van bestaande terreinen.
- Het buitengebied is belangrijk. Daarom herijkt de gemeente het pachtbeleid zodat het bijvoorbeeld mogelijk is dat een werknemer het bedrijf overneemt.

Volkshuisvesting

In een gemeente moet er voor elke doelgroep woonmogelijkheid zijn. Diversiteit, bereikbaarheid en betaalbaarheid van woningen zijn in balans of moeten in balans worden gebracht. Balans in het aanbod wordt niet alleen bereikt door alleen maar te bouwen. Ook het stimuleren van doorstromen op de huizenmarkt zorgt voor balans.

Voor starters is het moeilijk om aan een woning te komen. Het aanbod starterswoningen is niet alleen laag, maar er is ook weinig doorstroming op de woningmarkt. Ook dit is een reden waarom er weinig starterswoningen op de markt komen. De SGP wil dat het aanbod voor starters groter wordt. Om dit te bereiken moet er extra ingezet worden op woningen voor starters en woningen die de doorstroom in de huizenmarkt bevorderen.
Daarnaast verdienen nieuwe woonvormen de aandacht omdat de woonwensen van inwoners veranderen. De bestaande koop- en huurwoningen moeten worden verduurzaamd. Nieuwe woningen moeten energieneutraal worden gebouwd.

Concreet

- De gemeente onderzoekt of het mogelijk is naast woningcoöperaties ook met projectontwikkelaars afspraken te maken over de beschikbaarheid van voldoende betaalbare huurwoningen.
- Er komt een aanpak om de bestaande koop- en huurwoningen duurzamer te maken.
- Er is extra aandacht voor doelgroepen, zoals starters, senioren met een laag inkomen en statushouders.
- De gemeente biedt statushouders geen voorrangsstatus, maar zorgt zo veel mogelijk voor passende woonruimte (al dan niet in een zelfstandige woning).
- Doordat ouderen langer zelfstandig wonen, is actieve ondersteuning vereist.
- De ontwikkeling van mantelzorgwoningen wordt maximaal ondersteund, er is een redelijke toets op de zorgbehoefte van betrokkenen.
- De gemeente zet zich in om zo veel als mogelijk in de woningbehoefte van de lokale bevolking te voorzien.
- De gemeente werkt actief mee bij aanvragen om (grote) woningen te splitten. Daarbij wordt rekening gehouden met de draagkracht van de buurt. Bijvoorbeeld als het gaat om de parkeerdruk.

Stedelijke vernieuwing

Stedelijke vernieuwing of dorpsvernieuwing krijgt prioriteit boven de uitbreiding van een stad of dorp. De SGP is tegelijk wel beducht voor hoogbouw en verstening. Zuinig ruimtegebruik en het bundelen van woningen met bestaande voorzieningen is belangrijk. Vernieuwing van de volkshuisvesting moet impulsen geven aan de sociale huursector. Daarnaast aan het dichterbij brengen van zorg- en welzijnsvoorzieningen voor de groeiende groep ouderen.

Concreet

- De gemeente pakt stads- en dorpsvernieuwing proactief aan met alle betrokkenen.
- Bij stads- en dorpsvernieuwing gaat de gemeente zorgvuldig om met monumenten.

- De SGP wil dat er extra aandacht is voor de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen die hiervan afhankelijk zijn.

Regio Zwolle

In de regio Zwolle liggen plannen om tienduizenden huizen te gaan bouwen. Daarbij wordt ook naar de gemeente Zwartewaterland gekeken. De SGP vindt het belangrijk dat de kracht en positieve eigenschappen van onze kernen behouden blijven. Daarom wil de SGP dat de gemeente Zwartewaterland geen woonwijk van de stad Zwolle wordt.

De SGP wil door middel van woningbouw voldoen aan de lokale vraag. Onder lokale vraag verstaat de SGP ook de mensen die bij gebrek aan (geschikte) woonruimte in onze gemeente deze niet in een andere gemeente willen zoeken.

Concreet

- De gemeente zet zich binnen de regio Zwolle in voor behoud van het karakter van onze kernen.
- Woningbouw is gericht op de natuurlijke groei van de kernen en voldoet aan de lokale vraag.

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten zijn niet meer weg te denken in onze samenleving. Het aantal migranten neemt alleen maar toe. Vooral in de agrarische sector en tapijtindustrie werken veel arbeidsmigranten. Hun huisvesting vormt echter een probleem.
In veel gevallen is het niet best gesteld met het onderkomen van arbeidsmigranten. Ze zitten vaak met te veel mensen in een woning/verblijf. Werkgevers en gemeente moeten hierin hun verantwoordelijkheid verstaan. Het is hun taak om mogelijkheden te creëren voor huisvesting bij bedrijven (al dan niet tijdelijk) en/of op geconcentreerde locaties met voldoende voorzieningen.

De groep arbeidsmigranten is divers. Er zijn er die maar een korte tijd in onze gemeente of Nederland verblijven, een aantal blijven enkele jaren en anderen vestigen zich definitief in onze gemeente. Het is echter niet zo dat er een hele duidelijke scheiding is tussen deze groepen.
Zeker voor de arbeidsmigranten die langer in onze gemeente verblijven of zich er definitief vestigen, is het belangrijk dat zij niet buiten de samenleving (blijven) staan. De SGP wil daarom dat bij het maken van beleid ook de sociale infrastructuur wordt betrokken. Op deze manier wil de SGP voorkomen dat iemand zich pas na vijf jaar realiseert in wat voor een gemeente hij/zij woont. Integreren is in dat geval weliswaar niet onmogelijk, maar wel moeilijk.

Concreet

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat voor zowel de te huisvesten arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- De kwaliteit van de huisvesting dient minimaal overeen te komen met de inrichtings- en maatvoeringseisen uit het keurmerk Stichting Normering Flexwonen (SNF), het Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) of een gelijkwaardig keurmerk.
- De verblijfsbieder is verplicht te beschikken over een exploitatievergunning (waarborgen van de leefbaarheid voor de omgeving en het zorgen voor adequaat beheer).
- Een beheerder is aansprakelijk voor de huisvesting.
- Arbeidsmigranten die op een huisvestingslocatie verblijven staan verplicht geregistreerd in een gemeentelijk nachtregister.
- De gemeente pakt haar taak omtrent integratie proactief op.
- De gemeente stimuleert initiatieven die bijdragen aan een vroegtijdige integratie van de arbeidsmigrant. Zij stimuleert daarbij ook zoveel mogelijk de eigen verantwoordelijkheid van de arbeidsmigrant.

12. Financiën

Zwartewaterland is financieel gezien een gezonde gemeente en heeft het huishoudboekje op orde! Dit betekent dat de inkomsten en uitgaven weer in balans zijn en dat de reservepositie beter is geworden. In de afgelopen raadsperiode is de schuldenlast van de gemeente afgenomen en wat de SGP betreft blijven we hieraan werken. De SGP wil de komende jaren de stevige financiële basis behouden. Dit betekent nog steeds dat uitgaven zorgvuldig overwogen moeten worden.

Concreet

- Verantwoord besteden aan de juiste doelen, tegen een prijs die niet hoger is dan noodzakelijk.
- Reserves opbouwen is geen doel op zich voor de gemeente. Wel moet er in de goede jaren gespaard worden, zodat er in de magere jaren teruggevallen kan worden op de reserves.

Transparantie

De SGP streeft naar maximale transparantie, ook op financieel gebied. Transparant zijn betekent inzicht geven in de financiële mogelijkheden. Maar ook duidelijk zijn in de verantwoording van de bestede financiële middelen. De risicoparagraaf is een essentieel onderdeel van deze verantwoording.

Financieel beleid

De SGP streeft een heldere, inzichtelijke en degelijke begroting na die leesbaar en begrijpelijk is voor iedere burger.

Concreet

- Een structureel sluitende begroting.
- Verder aflossen van leningen is blijvend noodzakelijk.
- Bij belastingverhoging terughoudendheid betrachten.
- Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing etc. zijn kostendekkend.
- Tarieven voor de begraafrechten behoeven van de SGP niet kostendekkend te zijn, zodat iedereen grafrechten kan kopen.
- Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen voor burgers die van een laag inkomen moeten rondkomen.

Subsidiebeleid

Subsidiëren van organisaties, verenigingen of instellingen beoogt doelstellingen van publiek belang te ondersteunen.

Concreet

- Het identiteitsgebonden zijn van de subsidie-ontvanger is geen reden maar zeker geen belemmering om te subsidiëren.
- Doelstelling en activiteiten van de subsidie-ontvanger mogen niet strijdig zijn met Gods Woord.

SGP
Zwartewaterland